یادداشت

خطای نخبگانی در تحلیل منازعه امریکا با ایران

مصطفی قربانی
کارشناس سیاسی

طیفی از نخبگان سیاسی، بدون توجه به ماهیت منازعه امریکا با ایران، خواهان حل یکجانبه منازعه از سوی ایران بوده و تصور می‌کنند که با انعطاف ایران در برابر امریکا، این کشور دست از خصومت و جنگ علیه ایران برمی‌دارد. بر همین اساس، از لزوم صلح‌گرایی و کاربست عقلانیت در برابر امریکا، لزوم تعطیلی غنی‌سازی اورانیوم در ایران و به‌همه‌پرسی گذاشتن دفاع در برابر تجاوزهای مکرر امریکا سخن می‌گویند. خطای تحلیلی این طیف از نخبگان سیاسی آن است که اولاً حل مسئله را یکجانبه و آن هم از سوی ایران تلقی می‌کنند و ثانیاً تحلیل دقیقی از ماهیت منازعه امریکا با ایران ندارند، به‌گونه‌ای که حتی خصومت امریکا با ایران را در سطح متغیرهای فردی و وابسته به نقش خلاصه کرده و بر کیفیت کنش‌گری شخص دونالد ترامپ به‌عنوان عامل اصلی منازعه و جنگ امریکا با ایران تأکید دارند.

به بیان دیگر، خطای عمده تحلیلی آن است که متغیرهای کلان‌تر، به‌ویژه متغیر سیستمی یا متغیر سطح نظام بین‌الملل، را در تحلیل جنگ امریکا با ایران در نظر نمی‌گیرند. با دخیل‌سازی این متغیر در تحلیل جنگ امریکا با ایران باید گفت که بخش مهمی از دلایل جنگ امریکا با ایران ریشه در ملاحظات و موقعیت امریکا در سطح نظام بین‌الملل دارد، بدین ترتیب که امریکا که خود را هژمون در حال افول می‌داند، برای اعاده هژمونی خود و سد کردن مسیر قدرت‌یابی هژمون در حال صعود، یکی از انتخاب‌های راهبردی خود را تسلط بر ایران تعریف کرده است. بر این اساس، بازی امریکا در برابر ایران از حالت متعارف خارج می‌شود، زیرا امریکا نمی‌خواهد از موضع مذاکره و گفت‌وگو با ایران مواجه شود، بلکه امریکا خواهان تسلیم بی‌قیدوشرط ایران و تسلط بر این کشور است تا بتواند نگرانی‌های خود بابت نظم و آینده نظام بین‌الملل را مرتفع سازد. بنابراین، وقتی در کنار متغیرهای فردی، وابسته به نقش و دیگر متغیرها، به متغیرهای سیستمی یا معطوف به نظم بین‌المللی هم توجه شود، متوجه می‌شویم که بازی امریکا با ایران مبتنی بر جنگ تعریف می‌شود و در شرایطی که بازی طرف مقابل نه در حوزه سیاسی که در حوزه نظامی تعریف شده است، باید تلاش شود تا او را در همان میدانی که برای خود تعریف کرده، وادار به عقب‌نشینی کرد.

واقعیت آن است که طبع بشر و عقلانیت ایجاب می‌کند که از جنگ پرهیز شود و این نکته آنقدر بدیهی است که نیاز به توضیح ندارد. مسئولان نظام نیز در سال‌های اخیر پیوسته تلاش کرده‌اند که کشور گرفتار جنگ نشود، اما وقتی با وجود دایر بودن میز مذاکره، آن‌هم در دو دور متوالی، طرف امریکایی و صهیونیستی به ایران حمله می‌کند، بدین معناست که آنها حتی مذاکره را در قالب و با اصول متعارف تعریف نمی‌کنند؛ یعنی هدف آنها از مذاکره نه حل مسئله با طرف مقابل، بلکه اقناع‌سازی او برای تسلیم است. بنابراین، وقتی دشمن برای تسلیم آمده است، عقلانیت نه در تکرار راه‌های رفته، بلکه در تمرکز بر دفاع موفق و نه در شعارها و داعیه‌های صلح‌طلبانه که امریکا اساساً تره‌ای برای آنها خرد نمی‌کند، که در بروز و ظهور قدرتمندانه در برابر اوست؛ زیرا تاریخ نیز ثابت کرده است که صلح و امنیت نه با داعیه‌های آرمان‌گرایانه، که در سایه قدرت امکان تحقق دارد.

تجربیات گذشته، مانند سرنوشت تلخ ایران در ابتدای دوره قاجار که چگونه در میان رقابت قدرت‌های بزرگ، وجه‌المصالحه منافع آنها قرار گرفت، یا اشغال ایران در جنگ جهانی دوم در حالی که اعلام بی‌طرفی کرده بود، سرنگونی دولت دکتر مصدق با کودتای امریکایی‌انگلیسی در حالی که او در تلاش برای اخذ وام از امریکا بود، و موارد متعدد دیگر، مؤید آنچه را که در بالا گفته شد بوده و نشان می‌دهد که نخبگان سیاسی باید واقعیت‌های موجود را با عینک واقعی تحلیل کنند. بنابراین، به‌جای طرح نکات و گزاره‌هایی که ممکن است از جانب دشمن نیز ارسال پیام ضعف از سوی ایران تلقی شود، در برهه کنونی باید با درک دقیق اهداف و توطئه‌های دشمن، از لزوم انسجام ملی و تقویت قدرت دفاعی برای خنثی‌سازی توطئه‌های دشمن سخن گفت.

گزیده خبر

رئیس بسیج اساتید:

دوقطبی‌سازی بازی با انسجام ملی است

رئیس سازمان بسیج اساتید کشور با هشدار نسبت به دوقطبی‌سازی، تأکید کرد نباید مطامع دنیوی بهانه‌ای برای ایجاد شکاف در جامعه شود.

میرسامان پیشوایی، رئیس سازمان بسیج اساتید کشور، در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به برخی مواضع اختلاف‌برانگیز از سوی شماری از مسئولان پیشین، اظهار کرد: بعد از تجاوز جنایتکارانه امریکا، ما شاهد یک فضای بسیار خوب از انسجام اجتماعی در کشور بودیم که مورد تأکید رهبر معظم انقلاب نیز قرار گرفت و در معنای واقعی کلمه، مردم ما مبعوث و برانگیخته شدند. وی افزود: خواص جامعه باید در اظهارات و بیانات خود دقت کنند و این انسجام اجتماعی را مورد خدشه قرار ندهند. گاهی اوقات ممکن است برای مطامع دنیوی، کلامی از دهان خارج شود که منجر به ایجاد شکاف در اجتماع ما شود. مردم ما هوشیار هستند و مطمئن هستیم در فضای دانشگاه نیز اساتید و دانشجویان ما بسیار هوشیارانه، ان‌شاءالله در حفظ این انسجام اجتماعی محکم ایستاده‌اند. پیشوایی تأکید کرد: مردم اجازه نخواهند داد کسی به خاطر مطامع دنیوی یا اهدافی احیاناً فرعی که غیر از اهداف ملی دارد، وارد فضای شکاف در دانشگاه و غیر از آن شود.

رئیس مرکز اسناد و تحقیقات سپاه:

اگر قدرت دفاعی نبود کشور بارها بلعیده شده بود

اگر قدرت دفاعی و ایستادگی مردان بزرگی همچون سرداران رشید، باقری، سلامی نبودند، کشور بارها در معرض تعرض و بلعیده شدن قرار می‌گرفت.

به گزارش ایرنا، سردار شریف، رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس و مجاهدت‌های سپاه روز گذشته در آیین رونمایی از کتاب «سخت ولی شیرین» از خاطرات شهناز اشکیان همسر سردار مرتضی قربانی که به زندگی نامه و روزهای دفاع مقدس و حضور زنان پرداخته است، گفت: بعد از جنگ‌های تحمیلی و مواجه شدن با شهادت سرداران عزیزمان و شهادت رهبر شهیدمان، به نظر می‌آید که نگاه‌ها بیشتر به سمت موضوعاتی مثل دفاع مقدس و ایثارهایی که شده، جلب شده است. خیلی‌هایی هم که کمتر توجه داشتند می‌گفتند که به کشور حمله شده ممنون که از کشور دفاع کردید، اما الان می‌بینند که این جریان، امتداد همان جریان جنگ تحمیلی است، یعنی همان صدام، همان ترامپ است و تفاوتی نکرده است.

رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس و مجاهدت‌های سپاه ادامه داد: واقعاً باید به تک‌تک این سردارها، سربازها، شهدا و خانواده‌هایشان و کشور افتخار کرد. اگر قدرت نباشد، اگر امثال سردار رشید، باقری و سلامی و امثالهم این مردان بزرگ نبودند، تا الان بارها شاید کشور بلعیده شده بود. سردار شریف درباره شهدا به ویژه سرداران شهید گفت: فقط این عظمتی که این بچه‌ها مقابل امریکایی‌ها از خودشان نشان دادند، کار ساده‌ای نیست. به اندازه تمام بمب‌ها و موشک‌هایی که در جنگ جهانی دوم مصرف شده، در این چند ماه علیه کشور ما مصرف شده است. خیلی عظمت است برای ملت که این گونه مقاومت کرده‌اند.

رئیس مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس و مجاهدت‌های سپاه یادآور شد: امروز شما قیافه امریکایی و صهیونیست‌ها را می‌بینید، چون قرار بود پنج روز بعد چیزی به اسم ایران وجود نداشته باشد؛ حالا ماه‌ها می‌گذرد، حالا مانده‌اند چطور از این مخمصه خودشان را رها کنند. ما نمی‌گوییم؛ خودشان می‌گویند. این عظمت انقلاب اسلامی و عظمت ملت ایران است.

دفاعی

از الازرق تا تنگه هرمز، امریکا زیر ضرب رفت

امریکا به نفتکش‌ها زد ایران به پایگاه‌ها و ناوهای امریکا

ارتش تروریستی امریکا با هدف قرار دادن نفتکش‌های ایرانی تلاش کرد هزینه فشار نظامی و دریایی خود علیه ایران را افزایش دهد، اما پاسخ تهران دامنه‌ای فراتر از درگیری با کشتی‌های تجاری پیدا کرد؛ از حمله موشکی به پایگاه امریکایی الازرق در اردن و هدف قرار گرفتن ناوشکن‌های امریکایی تا تشدید کنترل دریایی در تنگه هرمز. مجموعه این تحولات نشان می‌دهد که معادله تقابل در منطقه در حال ورود به مرحله‌ای است که هر اقدام امریکا با هزینه و پاسخ به‌مراتب شدیدتری روبه‌رو می‌شود، اقدامی که پیش‌تر مقامات سیاسی، امنیتی و دفاعی جمهوری اسلامی ایران، وعده آن را داده بودند.

در ادامه دور تازه‌ای از تشدید درگیری میان ایران و امریکا، حمله ماجراجویانه نیروهای تروریست امریکایی به پنج نفتکش ایرانی با پاسخ موشکی و دریایی جمهوری اسلامی ایران همراه شد؛ پاسخی که هم یک پایگاه مورد استفاده نیروهای امریکایی در اردن و هم شناورهای نظامی و تجاری در منطقه را دربر گرفت. این تحولات در حالی رخ داده که طی روزهای اخیر تقابل دو طرف در اطراف تنگه هرمز و مسیرهای انتقال انرژی شدت گرفته است.

روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اطلاعیه شماره ۱۳ خود اعلام کرد که نیروی هوافضای سپاه در عملیات «تنبیه متجاوز» با رمز «یا حیدر کرار»، پایگاه امریکایی الازرق در اردن را با موشک‌های بالستیک سوخت جامد و مایع هدف قرار داده است. در این حمله، آشیانه‌های تعمیر و نگهداری، مراکز آماده‌سازی و محل استقرار جنگنده‌های F16، F35 و F15 و همچنین شلترهای جنگنده‌ها مورد اصابت قرار گرفته و خسارات سنگینی به این پایگاه وارد شده است. گزارش‌های بین‌المللی نیز اصل شلیک موشک‌های بالستیک ایران به سمت پایگاه مورد استفاده امریکا در منطقه الازرق را تأیید کرده‌اند، هرچند درباره میزان خسارت روایت‌های متفاوتی منتشر شده است. روابط عمومی سپاه تصریح کرده است: دشمن در مواجهه با نیروی دریایی قهرمان و مقتدر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در تنگه هرمز از موضع ناتوانی و عجز و ضعف، دست به حرکت‌های مذبوحانه زد و بلافاصله پاسخ قاطع را دریافت کرد. هوشیاری و نبرد قاطع رزمندگان نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران علیه دشمن متجاوز تا توقف تجاوزات ادامه خواهد داشت.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی همچنین در اطلاعیه شماره ۱۴ خود اعلام کرده است که ناوشکن‌های رزمی DDG119 و DDG53 که به موشک‌های کروز و سامانه ایجیس مجهز هستند، با موشک‌های بالستیک هدف قرار گرفته‌اند و خسارات قابل توجهی به آنها وارد شده است. این اطلاعیه تصریح کرده است: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و سایر نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران همچنان عزم راسخ خود را در پاسخگویی به اقدامات مذبوحانه و از سر استیصال رژیم امریکا اعلام و دشمن را از هرگونه خطای محاسباتی برحذر می‌دارد.

ساعاتی بعد، روابط عمومی سپاه در اطلاعیه شماره ۱۵ از هدف قرار گرفتن دو شناور امریکایی، هشت نفتکش و ۱۰ فروند کشتی متخلف خبر داد. سپاه اعلام کرده است که این کشتی‌ها قصد عبور از منطقه ممنوعه و ناایمن تنگه هرمز را داشته‌اند و تأکید کرد که این تنگه همچنان تحت رصد و مدیریت نیروی دریایی سپاه قرار دارد.

در این اطلاعیه که خطاب به مردم مؤمن و حماسه‌ساز ایران اسلامی صادر شده، آمده است: حدود یکصد و نود شبانه‌روز در میدان بودن، مفهوم واقعی بصیرت و استقامت را به نمایش گذاشتید. فرزندان غیور شما در نیروی دریایی سپاه، ضمن استمرار اعمال مدیریت کامل بر تنگه هرمز، همچنان از امانت شما ملت مؤمن و بیدار ایران اسلامی پاسداری می‌کنند. نیروی دریایی قهرمان سپاه در پاسخ به تجاوز و شرارت ارتش تروریست امریکا در حمله به پنج نفتکش ایرانی در خلیج همیشه‌فارس، تعداد دو فروند شناور امریکایی و تعداد هشت نفتکش را در این منطقه مورد هدف قرار داد و خسارت‌های زیادی به آنها وارد کرد. همچنین تعداد ۱۰ فروند کشتی متخلف که با تحریک و حمایت ارتش تروریستی متجاوز امریکا قصد عبور از منطقه ممنوعه و ناایمن تنگه هرمز را داشتند، مورد هدف قرار گرفتند. تنگه هرمز با قوت و اقتدار تحت رصد و مدیریت نیروی دریایی توانمند و سلحشور سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قرار دارد.

این حملات موشکی پس از آن انجام شد که ارتش تروریستی امریکا اعلام کرد پنج نفتکش ایرانی را در خلیج عمان و حوالی جزیره خارک هدف قرار داده است. سخنگوی قرارگاه خاتم‌الانبیا پیش از این هشدار داده بود که هرگونه تعرض به کشتی‌های ایرانی با پاسخ نیروهای مسلح و هدف قرار گرفتن پایگاه‌ها و منافع امریکا در منطقه مواجه خواهد شد؛ هشداری که تحولات بعدی نشان داد در چارچوب اعلام‌شده برای پاسخ متقابل دنبال شده است.

به خلیج خوک‌ها برگردید

در واکنش به تحولات اخیر، محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، در صفحه خود در فضای مجازی نوشت: «برنامه زیردریایی‌های هوشمند امریکا ناک‌اوت شد!» او در این پیام با انتشار تصویری با مضمون غافلگیر شدن و شکار یک زیردریایی بدون سرنشین امریکایی، بر ناکام ماندن برنامه‌های واشینگتن برای استفاده گسترده از زیردریایی‌های بدون سرنشین در منطقه تأکید کرد.

سردار محبی، سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیز در واکنش به شکار یک زیرسطحی پیشرفته امریکایی در تنگه هرمز نوشت که هیچ فناوری پیشرفته‌ای توان عبور از لایه‌های رصدی ایران در تنگه هرمز را ندارد. او همچنین با اشاره به توان فناورانه نیروهای ایرانی، خطاب به نیروهای امریکایی نوشت: «به خلیج خوک‌ها بازگردید.»

همزمان، فرماندهی نیروی دریایی سپاه در هشداری فوری به خدمه نفتکش‌ها در اسکله‌هایی که میزبان نیروهای تروریستی امریکایی و شریک اقدامات آنها هستند، اعلام کرد شناورها را چه در لنگرگاه و چه در اسکله ترک کنند؛ زیرا در صورت ادامه وضعیت، این شناورها نیز در معرض هدف قرار گرفتن خواهند بود.

در این اطلاعیه هشداری تصریح شده است: با توجه به شرارت‌های ارتش تروریست امریکا در هدف قرار دادن چند فروند از نفتکش‌های جمهوری اسلامی ایران، به تمامی خدمه نفتکش‌ها در محدوده اسکله‌هایی که میزبان این تروریست‌ها و شریک در شرارت‌های آنان هستند اخطار می‌دهیم شناور خود را چه در لنگرگاه و چه در اسکله‌ها سریعاً ترک نمایند، زیرا مورد هدف قرار خواهند گرفت.

آنچه در این دور از تقابل اهمیت دارد، صرفاً تعداد موشک‌ها یا شناورهای هدف قرار گرفته نیست، بلکه گسترش دامنه پاسخ ایران از نفتکش‌های مورد حمله امریکا به زیرساخت‌های نظامی، شناورهای رزمی و محیط عملیاتی واشینگتن در منطقه است. در واقع، امریکا تلاش کرده بود با هدف قرار دادن نفتکش‌های ایرانی، هزینه ادامه فعالیت اقتصادی و دریایی ایران را بالا ببرد، اما پاسخ تهران نشان داد که این اقدام می‌تواند هزینه‌هایی را متوجه حضور نظامی امریکا در منطقه کند. افزایش قیمت نفت و نگرانی درباره اختلال در کشتیرانی نیز نشان می‌دهد تبعات این رویارویی از میدان نظامی فراتر رفته است.

امنیتی

«ماموستا نزهتی» از علمای کرد اهل سنت در یک حمله تروریستی به شهادت رسید

شلیک تروریسم به وحدت شیعه و سنی

پس از آنکه دشمن امریکایی و صهیونیستی در میدان نظامی تقابل با ایران با دیوار سخت مقاومت و پاسخ متقابل روبه‌رو شد، گروهک‌های تجزیه‌طلب و بازوی تروریسم امریکایی مأموریت یافته‌اند مسیر دیگری برای ضربه‌زدن به جمهوری اسلامی ایران دنبال کنند؛ مسیری که هدف آن ایجاد شکاف، تحریک اختلافات مذهبی و به چالش کشیدن انسجام و اتحاد ملی است. ترور «ماموستا محمد نزهتی» در آذربایجان‌غربی را می‌توان در همین چارچوب مورد توجه قرار داد؛ اقدامی که در صورت تحقق اهداف طراحان آن می‌توانست وحدت دیرینه شیعه و سنی را نشانه بگیرد، اما تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که این روش نخ‌نما شده، با هوشیاری و بصیرت مردم و پایبندی آنان به وحدت و همبستگی، راه به جایی نخواهد برد.

معاونت روابط عمومی سپاه شهدای آذربایجان‌غربی روز گذشته و در پی شهادت «ماموستا نزهتی» در حادثه تروریستی گروهک‌های تجزیه‌طلب، در بیانیه‌ای اعلام کرد: دشمن با این اقدام در صدد ایجاد شکاف و تفرقه میان مسلمانان است. در بخشی از این بیانیه

آمده است: شهادت هنر مردان خداست و بندگان مخلص و الهی، همواره و در همه حال در آرزوی شهادت‌اند و خوشا به حال کسانی که در راه جهاد و خدمت رسانی به مردم و حفظ آرمان‌های والای انقلاب اسلامی، عاشقانه به دیدار معبود خود شتافتند.

این روابط عمومی در بیانیه خود خاطرنشان کرده است: شهادت مظلومانه «ماموستا محمد نزهتی»، در پی جنایت تروریستی و وحشیانه توسط گروهک‌های تجزیه‌طلب صهیونیستی امریکایی، موجب تاثر و تالم آحاد جامعه روحانیت و عموم مردم شهیدپرور استان آذربایجان غربی شد. این جنایت نه‌تنها هدف قراردادن یک شخصیت برجسته، بلکه تلاشی مذبوحانه برای ایجاد شکاف و تفرقه میان مسلمانان و از بین بردن وحدت شیعه و سنی و همچنین سلب امنیت و آرامش از جامعه است.

روابط عمومی سپاه شهدای آذربایجان غربی در بیانیه خود یادآوری کرده است: سوابق درخشان این شهید والامقام در بسیج مردمی به ویژه همکاری طولانی با بسیج اساتید، طلاب و روحانیون، نشان از شوق خدمتگزاری به مردم، صفای باطن و تواضع ایشان است. این روابط عمومی ضمن تسلیت به خانواده این شهید و مردم استان، در بیانیه خود افزوده است: استان آذربایجان غربی از ابتدای پیروزی نظام مقدس جمهوری اسلامی، همواره با حوادثی اینچنین رو به رو بوده اما وحدت بین شیعه و سنی و علمای اسلام ذره‌ای دچار خلل نشده و صد البته باعث قوام و تقویت ارتباط بین پیروان مسلمان این دو مذهب شده است.

ویژه

وحدت‌شکنان مشغول کارند!

در شرایطی که کشور با مسائل و پیامدهای یک جنگ تحمیلی دست‌وپنجه نرم می‌کند و افکار عمومی بیش از هر زمان دیگری انتظار دارد قوای کشور با تمرکز بر حل مشکلات مردم، تقویت انسجام داخلی و کاهش فشارهای اقتصادی و اجتماعی حرکت کنند، گاهی برخی رفتارها و مواضع، به جای آنکه در خدمت این ضرورت ملی قرار گیرند، فضای سیاسی کشور را به سمت حاشیه‌هایی سوق می‌دهند که نه مشکلی از مردم حل می‌کند و نه به تقویت اقتدار کشور در برابر دشمن می‌انجامد.

البته نقد عملکرد مسئولان، مطالبه‌گری از دولت و مجلس و حتی اعتراض صریح به تصمیمات مدیریتی، نه‌تنها مذموم نیست، که بخشی از فلسفه نمایندگی مردم است. مسئله از جایی آغاز می‌شود که اصل مطالبه‌گری با تبدیل شدن به منازعه دائمی، جای خود را به حاشیه‌سازی سیاسی بدهد. ماجرای نشست نمایندگان مجلس در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی و حواشی مربوط به آن از همین منظر قابل بررسی است. حمید رسایی نماینده تهران در مجلس در صفحه شخصی خود، محل برگزاری نشست را مورد اعتراض قرار داده و نوشته است که مجلس از «سالن و مجموعه مجهز و امن» برخوردار است و از اینکه نشست نمایندگان در حرم حضرت عبدالعظیم حسنی برگزار شده، انتقاد کرده و نوشته: این نشست «بیشتر یک گعده دوستانه بود تا جلسه نمایندگان مردم».

اگر همه این انتقادات را به عنوان یک مطالبه قابل بررسی بپذیریم، یک پرسش اساسی همچنان باقی است و آن اینکه آیا در شرایط ویژه کشور، اصل برگزاری نشست و محتوای آن مهم‌تر است یا محل برگزاری آن؟ اگر تصمیم هیئت‌رئیسه برای خارج کردن نشست از ساختمان مجلس، تابع ملاحظات امنیتی بوده - که بوده- آیا نمی‌توانست یک نماینده، به جای متهم کردن تصمیم‌گیران به برگزاری «گعده دوستانه»، ابتدا اصل ملاحظات امنیتی را مفروض بگیرد و سپس درباره نحوه اجرا مطالبه‌گری کند؟ به‌ویژه آنکه بنا بر روایت محسن فتحی، نماینده سنندج، حدود ۲۰۰ نماینده در این نشست حضور داشته‌اند و موضوعات اقتصادی و معیشتی مردم نیز در آن مورد بحث قرار گرفته است. فتحی درباره این نشست گفته است: «جلسه مؤثر و مفیدی بود و نمایندگان در خصوص مهم‌ترین مسائل کشور به ویژه شرایط اقتصادی مردم تبادل نظر کردند.» بنابراین محل برگزاری جلسه نمی‌تواند به خودی خود، اصل نشست را بی‌اعتبار کند. در کنار نقد نماینده سنندج در مجلس، اما مجتبی زارعی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی، روایت متفاوت‌تری از آنچه در جلسه گذشته داده و بی‌آنکه نامی از رسایی بیاورد، با بازنشر تصویری از صفحه او در نقد قالیباف، نوشته است: «دیشب مجلس بر دهان طراح کودتا علیه دولت مستقرِ مورد حمایت ولی فقیه زد!»

درباره ادعاها و روایت زارعی از نشست مجلس، اگرچه نمی‌توان قضاوت مستقلی کرد، اما نفس این روایت، نشان می‌دهد که مسئله فقط یک اختلاف درباره محل برگزاری جلسه نبوده و در داخل مجلس نیز درباره نحوه طرح انتقادات و اکنش جدی وجود داشته است که پرداختن به جزئیات آن، فلسفه این نقد مشفقانه را زیر سؤال می‌برد، بنابراین از آن می‌گذریم؛ اما اکنون و در شرایط جنگی که دشمن، مستاصل در نبرد میدانی، تلاش می‌کند کوچک‌ترین شکاف داخلی را برجسته کند، بهتر نیست اختلافات داخلی با ادبیاتی مطرح شوند که کمترین امکان سوءاستفاده را برای بیرون فراهم کند؟ اینجا «هیس» برای منتقدان نیست؛ برای حاشیه‌هایی است که وحدت را می‌بلعند. و صد البته عبارت «هیس، وحدت‌شکنان مشغول کارند» به معنای دعوت به سکوت منتقدان نیست. اتفاقاً کشور به نقد جدی، شفاف و حتی صریح نیاز دارد. اما میان نقدی که به حل مسئله کمک می‌کند و حاشیه‌ای که خود به مسئله تبدیل می‌شود فاصله زیادی وجود دارد. کشور در مقطعی نیست که بتواند سرمایه اجتماعی، انرژی سیاسی و ظرفیت مدیریتی خود را در حاشیه‌ها مصرف کند. دشمن بیرونی برای دیدن شکاف‌های داخلی نیازی به دعوت ندارد. بنابراین این مسئولیت بر عهده همه نیروهای سیاسی و به‌ویژه نمایندگان مردم است که اجازه ندهند اختلافات به شکاف‌های فرساینده تبدیل شود.

گزارش

صلح با قلم موشک

■ ادامه از صفحه یک

سردار سرتیپ دوم پاسدار حسین محبی، سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، روز گذشته در نشست با مدیران رسانه در استان مرکزی، با بیان اینکه جنگ تحمیلی با بزرگ‌ترین قدرت‌های ظاهری جهان در مقاطعی به پایان رسیده، اما ماهیت جنگ همچنان ادامه دارد، گفت: جنگ تمام نشده است و ما مقاطع دیگری را پیش رو داریم؛ اما آنچه اهمیت دارد، ترکیبی بودن این جنگ و تنوع عرصه‌های آن است که یکی از حساس‌ترین و تأثیرگذارترین آنها، عرصه رسانه است.

سخنگوی سپاه با تأکید بر نقش بی‌بدیل رسانه در افکار عمومی، رسالت خبرنگاران را در شرایط کنونی بسیار سنگین و خطیر توصیف کرد و گفت: تاریخ در مورد عملکرد اصحاب رسانه قضاوت خواهد کرد. امروز مسئولیت ما تنها روایتگری صرف نیست؛ بلکه روایت‌سازی بر اساس واقعیت‌ها، شناخت عمیق از جنگ، اهداف، بازیگران، جهت‌گیری‌ها و حتی ترسیم آینده و راه‌های برون‌رفت از بحران‌هاست. رسانه امروز فقط یک راوی نیست؛ بلکه بخشی از خود جنگ است. طرح‌های اطلاع‌رسانی، جزئی از عملیات‌های جنگی محسوب می‌شوند و ابزارهای رسانه‌ای، در کنار سلاح‌های میدانی، نقش تعیین‌کننده‌ای در پیروزی یا شکست دارند. سخنگوی سپاه بر لزوم هوشمندی، بصیرت و مسئولیت‌پذیری بیش از پیش اهالی رسانه در مواجهه با توطئه‌های ترکیبی دشمن تأکید کرد و گفت: امروز هر خبرنگار یک سرباز جبهه آگاهی‌بخشی است و روایت حق، امانتی است که باید به بهترین شکل ممکن به نسل‌های آینده منتقل شود.

■ نبرد رسانه‌ای بر نبرد میدان پیشی گرفته است

سردار محبی با اشاره به اینکه جنگ با دشمنان همچنان ادامه دارد و تنها به عرصه‌های فیزیکی محدود نیست، اظهار داشت: امروز عرصه رسانه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین میدان‌های نبرد، نقشی بی‌بدیل در شکل‌دهی به افکار عمومی و تعیین مسیر آینده کشور ایفا می‌کند؛ چراکه رسانه‌ها نه تنها روایتگر واقعیت‌ها هستند، بلکه می‌توانند با روایت‌سازی و واقعیت‌سازی، آینده مطلوب را ترسیم و محقق کنند. وی تأکید کرد: رسالت رسانه‌ها در شرایط کنونی فراتر از انتقال صرف اخبار است؛ آنان باید با شناخت عمیق از ابعاد مختلف جنگ، بازیگران، اهداف و جهت‌گیری‌های آن، به روایتی دقیق، موشکافانه و آینده‌نگرانه از وقایع بپردازند و ضمن حفظ امانت، از هر رویداد ملی و دفاعی، سرمایه‌ای ماندگار برای نسل‌های آینده بسازند. سخنگوی سپاه با اشاره به دستاوردهای شگرف جوانان متخصص و مؤمن کشور در عرصه‌های دفاعی و نظامی، مانند طراحی و ساخت سامانه‌های پیشرفته پدافند هوایی و رویارویی موفق با پیشرفته‌ترین جنگنده‌های دشمن، تصریح کرد: این موفقیت‌ها که حاصل همدلی و هماهنگی مثال‌زدنی بین مردم، نیروهای مسلح و دولت است، ظرفیت‌های بی‌نظیری برای سرمایه‌سازی ملی دارند و وظیفه رسانه‌هاست که با روایت هنرمندانه، علمی و مستمر این دستاوردها، آنها را به گنجینه‌ای ماندگار از افتخارات ملی و اسلامی تبدیل کنند.

■ رسانه صحنه‌ای واقعی از نبرد ترکیبی

وی با اشاره به تحولات عمیق در عرصه رسانه، خاطرنشان ساخت: رسانه امروز دیگر صرفاً آینه‌ای برای انعکاس رویدادها نیست؛ بلکه خود، صحنه‌ای از نبرد ترکیبی دشمن و میدانی برای خلق واقعیت‌های جدید و ترسیم آینده‌ای مبتنی بر آرمان‌های انقلاب اسلامی است.

سردار محبی با تأکید بر ضرورت «هماوردی همدلانه» میان اصحاب رسانه، مسئولان و اقشار مختلف جامعه، تصریح کرد: امروز بیش از هر زمان دیگری به همگرایی و همدلی نیاز داریم تا بتوانیم در برابر هجمه‌های پیچیده رسانه‌ای دشمن، ایستادگی کرده و از هر رخداد و دستاورد ملی، سرمایه‌ای ماندگار برای نسل‌های آینده بسازیم. این هماوردی همدلانه، ضامن تداوم مسیر پرافتخار انقلاب و پاسداری از خون شهداست. سخنگوی سپاه با اشاره به دستاوردهای اخیر در عرصه دفاعی و نظامی، از جمله موفقیت‌های چشمگیر جوانان متخصص در ساخت سامانه‌های پیشرفته پدافندی و تغییر رویکرد دفاعی به تهاجمی، این موفقیت‌ها را نتیجه اتحاد و هماهنگی مثال‌زدنی میان مردم، نیروهای مسلح و دولت دانست و از رسانه‌ها خواست تا با روایت دقیق، هنرمندانه و مستمر این افتخارات، آنها را به گنجینه‌های ملی و الگوهای ماندگار برای تاریخ تبدیل کنند.

■ انتقال آسیب راهبردی به عمق خاک امریکا

سردار محبی در ادامه با بیان اینکه امریکا همواره جنگ‌ها را در خاک کشورهای ثالث طراحی و هدایت کرده است، اظهار داشت: این جنگ برای اولین بار، آسیب‌های راهبردی را مستقیماً به خود امریکا منتقل کرده و معادلات امنیتی و اقتصادی این کشور را تحت تأثیر قرار داده است؛ موضوعی که در تاریخ منازعات بین‌المللی بی‌سابقه است.

سردار محبی در تبیین بازگشت «جغرافیا» به معادلات جنگ، با تأکید بر نقش راهبردی تنگه هرمز اظهار داشت: امروز جغرافیا نه تنها محل جنگ، بلکه خود به ابزار جنگ تبدیل شده است. دشمن برای باز کردن تنگه هرمز، تمام توان خود را به کار گرفته، چراکه پیش از جنگ روزانه ۱۵ میلیون بشکه نفت و ۵ میلیون بشکه فرآورده از این مسیر عبور می‌کرد، اما اکنون این آمار به‌شدت کاهش یافته و زنجیره تأمین جهانی در آستانه فروپاشی است. وی با بیان آمارهایی از تأثیر این جنگ بر امریکا، افزود: واشینگتن که پیش از جنگ ۴۱۵ میلیون بشکه نفت ذخیره داشت، اکنون به ۲۹۸ میلیون بشکه رسیده و با توجه به محدودیت‌های فنی استخراج از غارهای نمکی، نمی‌تواند کمتر از ۱۵۰ میلیون بشکه ذخیره داشته باشد. همچنین امریکا با کاهش شدید گازوئیل و افزایش فشار بر حمل‌ونقل کامیونی (با ۴۰۰ میلیون مایل تردد) مواجه است و توان تحمل این فشار را ندارد.

■ شروط ایران برای بازگشایی تنگه هرمز

سردار محبی با اشاره به شروط ایران برای بازگشت ثبات به منطقه و بازگشایی تنگه هرمز، تصریح کرد: اگر دشمن خواهان پایان این وضعیت است، باید ضمن توقف کامل جنگ، از تهدید مجدد دست بکشد، ارتش رژیم صهیونیستی از لبنان عقب‌نشینی کند، محاصره یمن پایان یابد، ۲۴ میلیارد دلار دارایی مسدودشده ایران آزاد شود و از هرگونه مداخله در توان هسته‌ای و موشکی کشور دست بردارد؛ توانی که متعلق به ایران بوده و بر اساس فتوای رهبری، هرگز به سمت ساخت سلاح اتمی نرفته و نخواهد رفت.

سخنگوی سپاه در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به عملیات روانی و رسانه‌ای دشمن، گفت: دشمن امروز با نیروی جنگ روانی خود به دنبال شکستن اراده ملت، سست کردن باورها و ایجاد تردید در خودباوری ملی است. امریکا با شش نیروی رسمی از جمله نیروی جنگ روانی، تلاش می‌کند با القای ناامیدی، ابرتورم و فشار اقتصادی، ما را از پای درآورد، اما در میدان نظامی ناکام مانده و به نتیجه نرسیده است. جنگ همواره با سختی‌ها، هزینه‌ها و محدودیت‌هایی همراه است، اما دشمن به دنبال بهره‌برداری از همین مشکلات برای تضعیف روحیه ملی است. شما اصحاب رسانه با هوشیاری و جهاد تبیین، می‌توانید در برابر این هجمه‌ها ایستادگی کنید و همان‌گونه که فرزندان و برادران شما در نیروهای مسلح افتخارآفرینی می‌کنند، شما نیز در عرصه رسانه، قله‌های افتخار را فتح خواهید کرد. محبی در پایان تأکید کرد: امروز بحمدالله به جایی رسیده‌ایم که اگر دشمن دو یا سه هدف ما را بزند، ما با ۲۰ هدف پاسخ محکم می‌دهیم و شما نیز با همین اقتدار و مشق رسانه‌ای، نقش خود را در این نبرد ترکیبی ایفا خواهید کرد.